

Romatelepről zsákutcába

KUDARC Az építőiparban elszállt árak és a szakemberhiány miatt is akadozik a szegregátumok felszámolására indított kormányzati program.

DOROS JUDIT, VAS ANDRÁS

– Nem tudom, mi lesz, nemhogy befejezni, elkezdni sem tudjuk határidőre azoknak a házaknak az építését, amelyekbe a telepről költöznének át családok. Nincs ugyanis vállalkozó, aki ennyi pénzért nekiállna a munkának – panaszkodott egy dél-somogyi falu polgármestere, amikor megkérdeztük, hogy áll a romatelepük felszámolására két éve elnyert pályázatuk. A faluvezető – aki a pályázati pénzt féltve kérte, hogy se az ő, se a falu nevét ne írjuk le – azzal folytatta: – A három évvel ezelőtt meghatározott költségvetéssel kellene felépíteni, felújítani házakat, csakhogy közben elszálltak az árak, 30-50 százalékkal emelkedtek. Egyszer már kértük, hadd módosítsuk a határidőt, bele is mentek, de jövő nyárra sem fogunk elkészülni.

– Összesen nyolc épületet érint a program, 94,8 millió forintot kaptunk rá – mondta Orsós Imre, a somogyi Rinyabesenő polgármestere. – Elvileg az idén augusztusban kellett volna átadni azokat, de jövő nyárig haladékokat kaptunk. Borzalmasan nehéz volt kivitelezőt találni, és a vállalkozó, aki végül elvállalta, csak úgy bólintott rá, ha olcsóbb anyagokat használhat.

A szintén somogyi Kőkúton nem voltak ilyen szerencsések, a

FOTÓ: RÖHRIG DÁNIEL

45
milliárd

forintból 120
gettőt számoltak
volna fel

faluban a módosított határidőre sem épülnek meg az új házak, és Ötvöskönyiban is egyre kevésbé bíznak már a pontos befejezésben. A Nagyatád melletti – 180 millió forintot elnyert – faluban egy vállal-

kozó elkezdett három házat építeni és hármat felújítani, ám időközben felszámolási eljárás indult ellene, így levonult, torzókat hagyva maga után.

FOLYTATÁS A 4. OLDALON

TERV

Félbehagyott új
ház a Somogy
megyei
Ötvöskönyiban

Elakadt a telepfelszámolás

NYOMOR A most futó programban 120 szegregátum megszüntetését ígérték, de sok helyen még elindítani sem tudták a projekteket.

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– Nem tudjuk, mi lesz az előleggel, amit felvett – mondta Kátai Attila, az ötvöskónyi projektet mentoraként segítő Roma-Kert Egyesület vezetője. – Új közbeszerzést kell kiírni a folytatásra. Ez viszont bizonytalan időre megakasztja a projektet, amelynek elvileg április közepére be kellene fejeződnie. És nemcsak az építkezéseket, de az integrációs és fejlesztőprogramokat is, hiszen hiába érkeznek mentorok a településekre, s indítanának képzéseket, felzárkóztató programokat, megfelelő lakások nélkül ugyanolyan értelmetlen a próbálkozás, mint a korábbi, csak a régi pécét ledózeroló, s új nyomor-negyedeket építő projektek.

A kormány három éve hirdette meg a romatelepek-rehabilitációs programot: eredendően 90 milliárd forintos uniós forrásból a nagyjából 1600 szegregátum hetedét tervezték megszüntetni. A cigánytelepek felszámolásának terve másfél évtizedes idea: 2004-ben a szocialista-szabad demokráta kormányzat határozott először a rehabilitációról, 2006 végére a telepek 45 százalékát kellett volna megszüntetni, ám hárommilliárd forintból talán tucatnyit sikerült felszámolni. A projekt aztán a gazdasági válság miatt kifulladt, ráadásul szakemberek rávilágítottak: azzal, hogy valakinek új házat építenek, még nem oldódnak meg az egyéb gondjai, nem lesz munkája, nem sikerül integrálódnia a többségi társadalomba, nem változik meg a szociális helyzete. A második Orbán-kormány megalakulása után így már a romatelepek komplex felszámolása lett a cél. Kísérletképpen nyolc településen indult el a program, az egyes helyeken házakat vásároltak és újjítottak fel, amelyekbe roma családokat költöztettek, tanfolyamokat, közmunkaprogramot indítottak számukra, emellett mentor segítette beilleszkedésüket. Miután a projektet sikeresnek ítélték, a helyi közösségekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal összefogva országosan ötvenöt helyen lett folytatása, majd 2016-tól meghirdették a jelenleg is futó programot: 45 milliárd forintból 120 gettó felszámolásának támogatását tervezték.

Két borsodi település öt-öt ház építésére nyert támogatást, az in-

FOTÓ: RÖHRIG DÁNIEL

45 milliárd

forintból 120 gettó felszámolásának támogatását tervezték a most futó program során

gatlanokat az idén december végéig át kellene adni, de egyelőre csak annyi történt, hogy a kiválasztott területen lévő régi házakat eldózerolták, s a placcot elsímították.

– Ebből biztosan nem lesz semmi még jövő júliusig sem – panaszkolta az egyik érintett polgármester. Mindkét faluban ugyanaz a vállalkozó nyerte el a munkát, akiről azt mondják a térségben, hogy az országgyűlési képviselő strómanja, a megbízások zömét bezsebeli, de nincs elég embere és gépe arra, hogy határidőre teljesítse is a feladatot. – Nincs mit tenni, várakozunk, és abban bízunk, hogy egyszer majdcsak nekilátnak a ki-

vitezésnek, az önkormányzatot pedig nem büntetik meg a határidőcsúszások miatt – fogalmazott a polgármester.

Volt, ahol még eddig sem jutottak el. A Heves megyei Kerecsenden négyszázmillió forintot költöttek volna leszakadó családok felzárkóztatására és támogatására, s benne a szegregátumból kiköltözőknek szánt szociális bérlakások kialakítására, ám a falu önkormányzata – miként azt megírtuk – tavaly tavasszal leszavazta a már megnyert pályázat elindítását. Volt, aki arra hivatkozott, hogy az Egerhez közeli falu a turizmusból szeretne fejlődni, és a központban lakó cigányok „nem illenek bele a faluképbe”.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Jánoshidán kilenc lakás épülhet. Eszes Béla polgármester bízott: a közbeszerzési pályázatot nemrégiben írták ki, és nagyon remélik, hogy olyan kivitelezőt sikerül majd találniuk, aki határidőre elvégzi a munkát.

A telepfelszámolással kapcsolatban megkérdeztük a humántárcát és a Belügyminisztériumot is, kíváncsiak voltunk egyebek mellett arra, hogy hány településen indult el a program, s ezek közül mennyinél fejeződött be, hány embernek javultak a lakhatási körülményei. A hétfőn feltett kérdéseinkre csütörtök esti lapzártánkig sem kaptunk választ.

DOROS JUDIT, VAS ANDRÁS

KUDARC

Ötvöskönyiban félbeszakadt a projekt, a kivitelező ellen felszámolás indult, torzókat hagyott maga után

MEGOLDÁS FELTÉTELEKKEL

FARKAS ZSOMBOR

szociológus szerint a kisebb létszámú telepek esetében működhet a teljes felszámolás

Kétséges program

Nem lehet általánosságban beszélni a telepek megszüntetéséről – jelentette ki lapunk érdeklődésére Farkas Zsombor szociológus. – A kisebb létszámúak esetében működhet a teljes felszámolás, a nagyobbaknál viszont a helyi lehetőségeken, például az infrastruktúrán kell javítani. Attól is függ egy helyi program sikeressége, milyen a kapcsolat a település és a szegregátum között, mennyire lehet ezt a kapcsolatot erősíteni. Farkas Zsombor megjegyezte azt is: bizonyos, hogy helyi kezdeményezésekkel nem lehet megoldani a nagy rendszerek, mint például az oktatás, az egészségügy vagy a segélyezés problémáit. Ám ezek a mozaikszzerű helyi próbálkozások komoly eredményeket értek el az elmúlt években, pedig a lakhatási problémákhoz, lehetőségek híján, nem tudtak hozzájárulni.

V. A.